

6. Tematický okruh – počátek menzurálních systémů

- 6.1 Vícehlas a jeho první vývojová fáze
- 6.2 Modální notace
  - 6.2.1 Rytmičké mody a jejich identifikace
  - 6.2.2 Ligatury
  - 6.2.3 Nota plicata
  - 6.2.4 Nepravidelnosti modálního zápisu (repetitio-extensio modi-fractio modi)
  - 6.2.5 Coniuncturae
- 6.3 Notatio sine litera
  - 6.3.1 Notace a přepis organa
  - 6.3.2 Notace a přepis klauzule
- 6.4 Notatio cum litera
  - 6.4.1 Notace a přepis konduktu
  - 6.4.2 Notace a přepis moteta
- 6.5 Prameny hudební
  - 6.5.1 Magnus liber organi de graduali et antiphonario
  - 6.5.2 Rukopisy knihovny vévody Augusta z Wolfenbüttelu
($W_1 = \text{Codex Helmstedt 628}$; $W_2 = \text{Codex Helmstedt 1099}$)
  - 6.5.3 Pluteus
- 6.6 Prameny teoretické
  - 6.6.1 Johannes de Garlandia: De musica mensuralibili (Couss I, 175n)
  - 6.6.2 Walter Odington: De speculatione musicae (Couss I, 182n)
  - 6.6.3 Anonymus dle Garlandii: Discantus positio vulgaris (Couss I, 94n)
  - 6.6.4 Vatikánský organální traktát (De regulis organi)

Terminologie:

discantus, fractio modi, notatio sine litera, clausula, nota plicata, longa imperfecta, duplum, copula, brevis recta, brevis altera, triplum, repetitio, modus primus ordinis secundi, ternaria, notace sylabická, divisio modi, ordo, conductus, plica, ligatura, konduktové moteto, ligatura plicata, quaternaria, notatio cum litera, convenientia modorum, extensio modi, discantus floridus, plica ascendens, plica descendens, notace melismatická, Magnus liber organi de graduali et antiphonario, Pluteus, Codex Helmstedt 628, Codex Helmstedt 1099, coniuncturae, organum hucbaldovské, repetitio, organum nové

Literatura:

Appel, Willi: Die Notation der polyphonen Musik 900 – 1600, Leipzig 1962, s. 238 – 317

Černý, Jaromír: Středověký vícehlas v českých zemích, in: MM 27-28, Praha 1975

Černý, Jaromír: K nejstarším dějinám moteta v českých zemích, in: MM 24, Praha 1971

Rybarič, Richard: Vývoj evropského notopisu, Bratislava 1982, s. 77 – 88

Johannes de Garlandia: De musica mensuralibili (Couss I, 175n)

Walter Odington: De speculatione musicae (Couss I, 182n)

Anonymus dle Garlandii: Discantus positio vulgaris (Couss I, 94n)